

HUISVESTING VAN ARBEIDSMIGRANTEN

NIEUWSBRIEF 4
SEPTEMBER 2013

Nieuws

PILOT CERTIFICERING HUISVESTING ARBEIDS- MIGRANTEN

Sinds medio augustus 2013 is de Stichting Normering Flexwonen actief. Alle bedrijven en organisaties met huisvesting voor arbeidsmigranten kunnen zich vrijwillig aanmelden om het keurmerk goede huisvesting te behalen. Een onafhankelijke controlerende instelling keurt de aangemelde huisvesting aan de hand van de uniforme norm huisvesting arbeidsmigranten. Deze norm is vastgesteld in overleg tussen werkgeversorganisaties, waaronder LTO en de uitzendbranche, en de vakbeweging. De LLTB en ZLTO en starten dit najaar een pilot om met een beperkte groep agrarische ondernemers leerervaring op te doen met het proces van aanmelding, controle, aanpassing en verlening van het keurmerk

➔ Lees verder.

Wilt u deze periodieke nieuwsbrief ook zelf in uw mailbox ontvangen? Aanmelden kan via deze link.

TAALONDERWIJS EN ARBEIDSMIGRANTEN

Vanuit zelfredzaamheid en participeren in de Nederlandse samenleving is het van belang dat, zeker arbeidsmigranten die hier (langer) blijven, de Nederlandse taal leren. Verschillende gemeenten bieden (specifiek op EU arbeidsmigranten gerichte) taalprogramma's aan tegen geen of weinig kosten. ➔ Lees verder.

TOMATENKWEKER BOUWT EIGEN LOGIESGEBOUW

Een plaats voor veertig medewerkers om te wonen op eigen terrein. Dat is het idee van een tomatenkweker aan het Wagenpad in Mid-denmeer. De kweker wil een logiesgebouw met twintig kamers neerzetten.

➔ Lees verder.

GROOT ONDERZOEK ARBEIDS- MIGRANTEN WESTLAND

WESTLAND - De gemeente Westland is een grootschalig onderzoek gestart naar arbeidsmigranten. De enquête is bedoeld voor de naar ruim 1600 arbeidsmigranten die er langer dan één jaar staan ingeschreven.

➔ Lees verder.

BROCHURE

De kennis en informatie in deze nieuwsbrief, zijn voor een groot gedeelte gebundeld in een brochure. Deze brochure is te openen via [deze link](#). Op verzoek is ook een printversie beschikbaar.

Eerdere edities van deze nieuwsbrief:

- ➔ Nummer 1
- ➔ Nummer 2
- ➔ Nummer 3

Goede huisvesting van arbeidsmigranten is een must

Huisvesting van arbeidsmigranten is bijzonder actueel in de maatschappelijke opinie. Het overgrote deel van alle agrarische ondernemers heeft de huisvesting van arbeidsmigranten goed op orde. Toch is er nog veel werk te doen op dit terrein. Gemeenten hebben de opdracht van de Rijksoverheid om in samenwerking met de werkgevers andere belanghebbenden, zoals woningcorporaties, te zorgen voor voldoende huisvestingscapaciteit van goede kwaliteit binnen de wettelijke kaders. Hierover zijn door de Rijksoverheid, gemeenten, vakbeweging en werkgevers afspraken gemaakt in de 'nationale intentieverklaring huisvesting arbeidsmigranten' in maart 2012. LTO is mede-ondertekenaar. Afsproken is dat gemeenten en werkgevers gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen voor de verbetering van het huisvestingsaan-

bod en de kwaliteit ervan.

LTO vindt dat de kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten goed moet zijn. Arbeidsmigranten zijn welkome medewerkers op de agrarische bedrijven en leveren een belangrijke bijdrage aan het succes van de onderneming. Goede huisvesting is een voorwaarde om op korte en lange termijn als agrarische werkgevers aantrekkelijk te zijn en te blijven voor arbeidsmigranten. Om goede huisvesting te kunnen realiseren en in stand te houden moeten werkgevers de huisvesting permanent kunnen inzetten. De aard en de omvang van de huisvesting moet aansluiten bij de lokale situatie en de behoefte van de werkgevers en de arbeidsmigranten. Vanzelfsprekend moet de huisvesting zelf, het sanitair, de kookgelegenheid, de verwarming en de brandveiligheid voldoen

aan wettelijke en gemeentelijke regels.

Veel gemeenten in Nederland werken aan beleid op gebied van huisvesting van arbeidsmigranten. In veel gevallen wordt gestreefd naar aanscherping van beleid, waarbij soms ook huisvesting op het erf dreigt te verdwijnen. Huisvesting op agrarische bedrijven moet mogelijk blijven. Hierop wordt in de belangenbehartiging ingezet in de gesprekken met gemeenten. Van belang daarbij is dat er tussen gemeenten en agrarische ondernemers een goede verstandhouding is. Open dagen en het uitnodigen van politici op de bedrijven is een goed middel om te laten zien waar u als agrarische werkgever voor staat.

Inburgering en taal

Wat heb je nodig om te kunnen wonen en werken in een land dat niet je thuisland is. De verschillen en gebruiken zijn legio, denk alleen maar aan de Nederlandse gebruiken rond het parkeren in de straat, het ophalen van het afval of meer huiselijke zaken als dat we de gordijnen overdag open doen en natuurlijk onze stoep schoonhouden als het heeft gesneeuwd. De mate van behoefte aan inburgering van een arbeidsmigrant hangt samen met zijn of haar verwachte verblijfsduur. Het is logisch dat iemand die hier maar voor drie weken komt minder behoefte heeft aan integratie dan iemand die hier jarenlang wil blijven.

Gemeenten investeren steeds meer in de inburgering van arbeidsmigranten. Vaak hebben gemeenten informatie over hun dienstverlening voor nieuwe inwoners in meerdere talen beschikbaar. Ook de overheid heeft een speciale brochure ontwikkeld genaamd Nieuw in Nederland. Deze brochure is er zowel in het Pools, Bulgaars, Roemeens, Duits, Portugees als Engels.

Stichting Migrada ondersteunt arbeidsmigranten bij de integratie in ons land bij zaken als vinden van woonruimte, kinderopvang voor kinderen tot arbeidsovereenkomsten. Wanneer de buitenlandse arbeidsmigrant besluit

zich voor langere tijd in Nederland te willen vestigen, komt hier ook vaak het besluit bij de Nederlandse taal te willen leren. De gemeente heeft informatie over taalcurricula binnen de regio.

Huisvesting geeft economische impuls in de regio

Arbeidsmigratie is onderdeel van de open interne markt in Europa en een bron van economische groei en welvaart. Het vrije verkeer van arbeid tussen landen geeft dynamiek op de arbeidsmarkt en zorgt ervoor dat vraag en aanbod bij elkaar komt. Ook huisvesting is een kwestie van vraag en aanbod. In toeristische gebieden verrijzen hotels of vakantieparken, studentensteden bouwen studentenhuizen en in agrarische gebieden zijn investeerders die besluiten huisvesting voor arbeidsmigranten te bouwen.

Een praktijkvoorbeeld is te vinden in Wateringen, waar op industrieterrein Zwethove in 2007 een leegstaand kantoorgebouw door een commerciële investeerder is omgebouwd tot een hotel, speciaal voor arbeidsmigranten. In het

gebouw van drie etages en twee trappenhuizen zijn 115 twee- en driepersoonskamers gerealiseerd wat ruimte biedt aan 300 voornamelijk Poolse arbeidsmigranten.

Bijzonder aan dit hotel is dat het gevestigd is op 300 meter van de A4, op een zichtbare A-locatie. De gemeente was in die tijd nog niet zover dat ze bewoning op industrieterreinen als mogelijkheid erkend hadden. Belangrijkste redenen hiertoe was dat huisvesting op een bedrijventerrein vaak afgelegen is, ontstoken van bijvoorbeeld openbaar vervoer. De vrees bestond dat de bewoners zouden gaan rondzwerven. De praktijk leert dat hier geen sprake van is, de mate van overlast is minimaal. Als gezegd: de lokale bouwmarkt levert meer drukte op in aan- en afrijdend verkeer.

Het grootste spanningsveld is nog de tijdelijkheid in vergunningsmogelijkheden die gemeenten geven, al zien gemeenten steeds meer de voordelen van de economische impuls die de investering in huisvesting biedt.

Vormen van huisvesting

Arbeidsmigranten worden op verschillende manieren gehuisvest. De huisvestingsvorm is afhankelijk van de arbeidsmigrant zelf (zorgt hij zelf voor huisvesting of laat hij zijn huisvesting organiseren door zijn werkgever), het aanbod in de regio en de duur van het verblijf. En wat is vervolgens dan goede huisvesting.

Om antwoord op deze vraag te geven hebben onder meer de uitzendwereld, vakbonden en de agrarische sector gezamenlijk een uniforme huisvestingsnorm ontwikkeld. Hierin zijn zes categorieën huisvesting gedefinieerd, waarbij op onderdelen als ruimte en privacy, sanitair, veiligheid en hygiëne, voorzieningen, informatievoorziening en brandveiligheid eisen zijn omschreven. Stichting Normering Flexwonen

heeft deze norm geïntegreerd in haar keurmerk. LTO wil de norm opnemen in de agrarische cao's en daarmee verplicht stellen voor alle agrarische werkgevers.

De besproken woonvormen zijn wonen in reguliere woningen, hotel of pension, woon-eenheden in gebouwencomplex, chalets of woonunits en tentslotte een categorie 'overig'. Vooral deze laatste categorie komt veel voor in de agrarische sector, daar dit gaat over huisvestingsvormen voor kortstondige arbeid in de periode tussen 1 mei en 1 november. Met toestemming van de gemeente kan deze huisvesting ook plaatsvinden in caravans, woonunits of (tijdelijke) logiesvoorzieningen in bedrijfsgebouwen in combinatie met centrale voorzienin-

gen voor sanitair, koken en verblijf elders op het terrein. Deze tijdelijke vorm van huisvesting is uitsluitend bestemd voor het eigen bedrijf en de eigen teelt. Meer informatie over stichting normering flexwonen is te vinden onder deze [link](#). De normenset en daarmee ook de huisvestingsmogelijkheden bij kortdurende arbeid is te vinden onder deze [link](#).

Inschrijving in de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)

Voor alle inwoners van Nederland geldt dat zij na een verhuizing binnen 5 werkdagen aangifte moeten doen in de gemeente dat zij nieuw zijn. Voor migranten uit andere landen en die de intentie hebben om langer dan 4 maanden in Nederland te blijven is inschrijving in de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) van de gemeente verplicht. Voor inschrijven in het GBA is naast een geldig legitimatiebewijs, ook een geboorte- en eventueel trouwakte nodig uit het land van herkomst. Daarbij moet de persoon aan kunnen tonen waar hij of zij verblijft middels een huurovereenkomst, eigendomsbewijs of toestemming tot inwoning van de eigenaar. Ook uitschrijven uit de gemeente is belangrijk om de aantallen inwoners inzichtelijk te houden. Uitschrijven is verplicht wanneer de per-

soon de intentie heeft om voor langer dan acht maanden uit Nederland te vertrekken.

Werkgevers die huisvesting aanbieden aan arbeidsmigranten die korter dan 4 maanden verblijven, zijn veelal door de gemeente verplicht om een nacht- of dagregister bij te houden van het aantal personen dat in hun panden verblijft. Op basis van dit nacht- of dagregister kan de gemeente besluiten toeristenbelasting te heffen over het aantal tijdelijk gehuisveste arbeidsmigranten. De Rijksoverheid werkt aan een betere registratie van niet-ingezetenen die wel in Nederland wonen en werken maar geen relatie met de overheid hebben. Dit Register Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) wordt gekoppeld aan de afgifte van een BSN-nummer. Ver-

wachte invoering van het RNI is begin 2014. Ook arbeidsmigranten gaan hier onder vallen.

In veel gemeenten zijn de laatste jaren de tarieven voor de toeristenbelasting verhoogd. LTO is in diverse gemeenten actief om stijging van de toeristenbelasting te beteugelen en de kosten voor ondernemers te verminderen.

Hulp bij goed werkgeverschap

Het ligt voor de hand, een correcte toepassing van de cao en de wettelijke bepalingen is de basis van een goede omgang tussen werkgever en werknemer. Hieronder vallen zaken als een juiste inschaling, correcte loonberekening en –betaling, juiste berekening van vakantiedagen en –geld en naleving van de bepalingen vanuit de arbeidsomstandigheden- en arbeidstijdenwet. De belastingdienst controleert steeds intensiever op correcte loonbetalingen. Het streven is iedere werkgever iedere vijf jaar te bezoeken voor een controle. Goed werkgeverschap gaat verder dan het naleven van de wettelijke bepalingen. Denk hierbij aan zaken als

persoonlijke ontwikkeling en plezier in je werk. Het hebben van plezier in je werk hangt direct samen met de kwaliteit die geleverd wordt. Wilt u weten wat dit voor uw bedrijfssituatie betekent? De LTO Werkgeverslijn geeft gratis advies en tools aan agrarische werkgevers.

LTO Noord werkgeverslijn T 088 - 888 66 88
werkgeverslijn@ltonoord.nl
ZLTO werkgeverslijn T 088 - 888 66 89
werkgeverslijn@zlto.nl
LLTB werkgeverslijn T 0475 - 352 707
werkgevershulpdesk@haer.nl

in de praktijk **Glasterbouw in het Westland**

De gerbera's en germini's die in de 12 hectare kas van Holstein Flowers groeien vragen heel veel handwerk. Het bedrijf telt dan ook 100 fulltime arbeidsplaatsen die voornamelijk door uitzendkrachten worden ingevuld. Deze uitzendkrachten komen van drie verschillende uitzendbureaus, waarvan twee voor Poolse medewerkers zorgt en één voor Nederlandse. 'Het werken met uitzendkrachten is voor ons echt ideaal', aldus Els van Staalduinen van Holstein Flowers. 'Onze arbeidsbehoefte fluctueert aanzienlijk, en met uitzendkrachten is het snel schakelen. De meeste Poolse mensen komen hier voor een paar maanden tot een paar jaar. Kinderen blijven veelal bij opa's en oma's in Polen. De Poolse mensen hebben meestal een huis in Polen dat ze vaak opknappen met het geld dat hier verdient wordt.' Ruim 25% van de werknemers is zelf bij Holstein Flowers in

dienst. Hier zitten ook een aantal Poolse medewerkers tussen, die zijn doorgewoend naar een middenkaderfunctie of die extra verantwoordelijkheid hebben gekregen. 'Deze mensen hebben vaak een eigen huis gekocht in de buurt. Zij kiezen er echt voor om zich langere tijd of zelfs definitief in Nederland te vestigen', vertelt Els. De uitzendkrachten worden allemaal door de uitzendbureaus gehuisvest. Het ene uitzendbureau heeft een eigen hotel gebouwd in een kantorenpand dat al een aantal jaren leegstond. Het andere bureau huurt zijn kamers bij een ander hotel gericht op tijdelijke huisvesting van buitenlandse arbeidsmigranten. Ook hebben uitzendbureaus woningen in de dorpen. Door het tijdelijke karakter van het verblijf bevalt dit de uitzendkrachten vaak heel goed. Ze hoeven in het hotel nergens over na te denken, zelfs de maaltijden worden verzorgd. 'De men-

sen hebben alleen de slaapkamer voor hun zelf in de hotels. Wat je soms hoort is dat het niet altijd meevalt om de gemeenschappelijke ruimte met zo'n uiteenlopende groep mensen te delen. Ze kennen elkaar vaak niet en de onderlinge saamhorigheid is door de tijdelijkheid van ieders verblijf minder groot'. De vraag hoe de samenwerking met Gemeente Westland rond de problematiek van huisvesting van arbeidsmigranten verloopt is snel beantwoord. 'Welke problematiek? Als bedrijf ervaren wij helemaal geen problemen op dit gebied. Je hebt er altijd goede en minder goede mensen tussen zitten, dat geldt ook voor ons Nederlanders.'

Gemeente Westland

Westland heeft een bijzondere positie door de aanwezigheid van grote steden in de omgeving. De grote steden merken door de teruggang in de economie dat zij ook in de goedkopere huur- of koopwoningen langzaam wat meer leegstand gaan krijgen. De arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de Westlandse (glasterbouw) economie. De verwachting is dat dit ook in de toekomst zo blijft. Om hierop te anticiperen heeft de gemeente Westland in januari 2013 een integrale visie Arbeidsmigranten vastgesteld. Het doel van deze visie is een eerlijk woon- en leefklimaat voor arbeidsmigranten, waarvan huisvesting een belangrijk onderdeel is.

De gemeente Westland zet sterk in op inschrijven van arbeidsmigranten in de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). Door inschrijving in de GBA

krijgen arbeidsmigranten dezelfde rechten en plichten als de overige inwoners van Westland en wordt de groep zichtbaar voor de gemeente Westland en andere partijen. Hierdoor kunnen ongewenste situaties worden voorkomen. Wanneer arbeidsmigranten langer blijven en ingeschreven staan in de GBA, dan kunnen ze via de geldende regels instromen in de reguliere woningmarkt.

Om grootschalige huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk te maken heeft de gemeente Westland negen locaties in beeld gebracht waar huisvesting mogelijk gerealiseerd zou kunnen worden. Of hier daadwerkelijk huisvesting gaat komen, hangt onder meer af van de vergunningaanvragen die ondernemers of ontwikkelaars ervoor zullen indienen en het vergunningentraject dat doorlopen moet worden. Huisvesting op het eigen erf wordt vanwege de dichte bebouwing in dit gebied niet toegestaan.

COLOFON

Productie: Projecten LTO Noord **Tekst:** Marbel Montsma **Vormgeving:** Annemieke van Ginkel

Fotografie: Adjan van der Vlugt, Marbel Montsma, NFO

Deze nieuwsbrief is tot stand gekomen in samenwerking met LTO Noord, ZLTO, LLTB, LTO Glaskracht, NFO, NOP, KAVB en sociale partners en met ondersteuning van fonds Colland Arbeidsmarkt.